

Finax, o.c.p., a.s. (v texte ďalej len "Obchodník")

Informácie o rizikách, cieľoch a politikách riadenia rizík Obchodníka k 30.6.2021

Rozsah uverejňovaných informácií podľa osobitného predpisu Opatrenia NBS č. 20/2014 zo 7.októbra 2014 o uverejňovaní informácií obchodníkmi s cennými papiermi a v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia EÚ č. 648/2012 (ďalej len "CRR"), ôsma časť, hlava II článok 435:

- a) stratégia a postup riadenia jednotlivých rizík**
- b) organizácia riadenia jednotlivých rizík**
- c) rozsah a charakter systémov identifikácie, merania, sledovania a zmierňovania jednotlivých rizík**
- d) rozsah a charakter systémov vykazovania jednotlivých rizík**

Riadenie rizika zahŕňa identifikáciu rizík súvisiacich s konkrétnymi obchodnými činnosťami, transakciami a finančnými nástrojmi spoločnosti Finax o.c.p., a.s. (ďalej ako „Obchodník“) a riadenie týchto rizík podľa pravidiel, postupov, metód a kontrolných mechanizmov. Proces riadenia pozostáva z týchto krokov:

- identifikácia rizika, kde a ako vzniká,
- aplikácia metódy riadenia rizika, kvantifikácia rizika,
- spôsob obmedzenia rizika, nástroje eliminácie rizika a stanovenie rizikových limitov obmedzujúcich negatívy týchto rizík,
- pravidelné meranie stanovených rizikových limitov, definovanie maximálnych rizikových limitov na transakcie,
- spracovanie a poskytnutie informácií predstavenstvu Obchodníka,
- prijíma postupy a účinné stratégie pri riadení rizík v spojitosti s poskytovaním služieb informovania o platobnom účte.

Základným výstupom riadenia rizík je odhad potencionálnej straty, ktorú môže Obchodník utrieť.

Obchodník, svoje portfólia a majetok identifikuje, rozdeľuje, meria a riadi v rozdelení na obchodnú a neobchodnú knihu. Činnosti, ktoré vykonáva Obchodník, v zmysle licenčných povolení a výškou ekonomického kapitálu, zaznamenáva v neobchodnej knihe, v ktorej identifikujeme nasledovné významné riziká:

- Kreditné riziko
- Riziko majetkovej angažovanosti
- Devízové riziko
- Operačné riziko

Obchodník nevykonáva žiadne obchodné operácie spojené s trhovým rizikom, nakoľko všetky svoje aktíva vedia v neobchodnej knihe.

Obchodník má vytvorenú organizačnú štruktúru zabezpečujúcu oddelene obchodné činnosti od činností spojených s vysporiadaním obchodov a od činností spojených s riadením rizík.

Obchodník má zabezpečené pre všetky inštrumenty a obchody vhodné databázové evidencie, ktoré umožňujú primeraným spôsobom monitorovať rizikovú expozíciu v akejkoľvek vyššie spomenutej skupine rizík a zabezpečuje pravidelnú periodicitu reportingu kompetentným útvarom Obchodníka a v zmysle zákona a jednotlivých opatrení aj Národnej banky Slovenska.

Na určenie pravidiel pre prijímanie rizík má Obchodník vypracovaný interný predpis upravujúci pravidlá, postupy, kompetencie (určenie menovitých hodnôt, do akých sú príslušní zamestnanci oprávnení uzatvárať obchody podľa druhu) a zodpovednosť jednotlivých zamestnancov Obchodníka, rozhodovací a schvaľovací proces, priebežný monitoring obchodov, klientov a zabezpečení, riešenie problémových pohľadávok. Súčasťou týchto procesov je aj informovanosť rôznych úrovní manažmentu o výsledkoch monitoringu rizík a využívanie spätnej väzby pre včasnú a účinnú prevenciu rizík.

Základným dokumentom pre riadenie rizík je Stratégia riadenia rizík, ktorú schvaľuje predstavenstvo, a ktorá je pravidelne prehodnocovaná a aktualizovaná.

Výbor pre riadenie rizík

Za riadenie rizika u Obchodníka je zodpovedný výbor pre riadenie rizík.

Predseda výboru pre riadenie rizík určuje z pomedzi členov výboru predstavenstvo Obchodníka.

Predseda výboru pre riadenie rizík musí mať primerané vedomosti, zručnosti a odborné znalosti na to, aby úplne chápal a monitoroval stratégiu riadenia rizík a ochotu Obchodníka podstupovať riziká.

Výbor pre riadenie rizík predkladá závery a odporúčania predstavenstvu v súvislosti s celkovou súčasnou a budúcou ochotou Obchodníka podstupovať riziká, ako aj so stratégiou riadenia rizík a pomáha predstavenstvu pri vykonávaní dohľadu nad uplatňovaním tejto stratégie.

Predstavenstvo Obchodníka zabezpečí, aby predseda výboru pre riadenie rizík mal primeraný prístup k informáciám o rizikovom profile Obchodníka, a ak je to potrebné a vhodné, prístup k poradenstvu externých expertov.

Kreditné riziko

Riadenie kreditného rizika má Obchodník definované ako predchádzanie možným vlastným stratám z rizík ich včasnou identifikáciou, meraním, sledovaním, zmierňovaním a kontrolou systému riadenia rizík.

Kreditné riziko má Obchodník definované ako moment neistoty sprevádzajúci obchodnú činnosť Obchodníka, t.j. riziko straty vyplývajúce z toho, že dlžník alebo iná zmluvná strana nesplní svoje záväzky, ku ktorým sa zmluvne zaviazala včas a v plnom rozsahu, riziko, že vysporiadanie finančnej transakcie sa nerealizuje podľa dohodnutých podmienok.

Prijateľná miera rizika voči protistrane je meraná systémom limitov majetkovej angažovanosti Obchodníka, ktoré stanovujú výšku jednotlivých limitov:

- ✓ na štáty,
- ✓ na protistrany, ktorými sú banky a ostatné finančné inštitúcie,
- ✓ odvetvové limity,
- ✓ limity voči skupine hospodársky spojených osôb,
- ✓ limity voči osobám s osobitným vzťahom k obchodníkovi,
- ✓ na klienta,
- ✓ na obchodné činnosti.

Obchodník má vypracovaný systém stanovenia limitov a vykonávania priebežnej kontroly dodržiavania stanovených limitov a postupov v prípade ich prekročenia, spôsobu informovania kompetentných orgánov obchodníka o prekročení limitov a prijatí adekvátnych riešení a opatrení.

Meranie kreditného rizika obchodník uskutočňuje:

- stanovením rizikovej prirážky
- hodnotením kvality a likvidnosti prijatého zabezpečenia a jeho prehodnocovaním
- oceňovaním pohľadávok
- tvorbou opravných položiek a rezerv v zmysle medzinárodných účtovných noriem
- vyhodnocovaním dodržiavania systému stanovených limitov
- analýzou dopadu udelených výnimiek na kvalitu úverového portfólia
- stresovým a spätným testovaním hodnotiacich modelov.

Obchodník používa štandardizovaný prístup pre výpočet kapitálovej požiadavky pre kreditné riziko, na základe tohto prístupu podrobne priradzuje alebo určuje rizikové váhy všetkým expozíciám v svojej neobchodnej knihe.

Expozície zaznamenané v neobchodnej knihe:

Hotovosť a iné pokladničné hodnoty 0%

Expozície voči centrálnym bankám 0%

Pohľadávky voči bankám (splatné na požiadanie) 20%

Pohľadávky voči dohliadaným finančným inštitúciám v členskom štáte 20%

Pohľadávky voči finančným inštitúciám v nečlenskom štáte 150%

Pohľadávky voči klientom (retail) 75%

Pohľadávky voči ostatným dlžníkom, právnickým a fyzickým osobám 100%

Pohľadávky po lehote splatnosti, bez úpravy ocenenia 150%

Pohľadávky po lehote splatnosti, ak úprava ocenenia je vo výške minimálne 20% hodnoty expozície pred úpravou 100%

Pohľadávky voči subjektom verejnej správy (daňový úrad) 20%

Expozície v podnikoch kolektívneho investovania so sídlom v nečlenskom štáte 150% Expozície v podnikoch kolektívneho investovania so sídlom v členskom štáte 100%

Expozície v dlhopisoch 100%

Náklady a príjmy budúcich období 100%

Zásoby 100%

Hmotný majetok 100%

Obchodník používa koeficient 0,08 pre účely výpočtu zodpovedajúcej hodnoty požiadaviek na vlastné zdroje krytia kreditného rizika.

Súhrnná výška expozícií v celých EUR v členení podľa priradenej rizikovej váhy k 30.06.2021:

Riziková váha	0%	20%	75%	100%	150%	spolu
Hodnota rizikovo váženej expozície	294	1 411 936	0	512 751	0	1 924 981

Riziko majetkovej angažovanosti

Pre majetkovú angažovanosť v zmysle zákona sledujeme súhrn pohľadávok a iných majetkových práv obchodníka vrátane pohľadávok a iných majetkových práv, ktorých vznik je viazaný na splnenie podmienky a ktoré nie sú zahrnuté v evidencii podľa §75 ods. 5 zákona č. 566/2001 o cenných papieroch v znení neskorších predpisov, budúcich pohľadávok obchodníka, ktoré vzniknú na základe platných dohôd uzavretých pri činnosti obchodníka, ak z nich nevyplýva možnosť odstúpenia alebo jedno rázového vypovedania, ktoré nie sú zahrnuté v evidencii podľa §75 ods. 5 zákona č. 566/2001 o cenných papieroch v znení neskorších predpisov. Pre veľkú majetkovú angažovanosť sledujeme angažovanosť voči jednej osobe alebo skupine hospodárskych osôb, ktorá je rovná alebo vyššia ako 10% vlastných zdrojov. Obchodník nepretržite sleduje, aby jeho majetková angažovanosť po zohľadnení vplyvov zmierňovania, neprekročila 25% jeho vlastných zdrojov, akékoľvek prekročenie Obchodník je povinný toto bezodkladne hlásiť NBS. Do majetkovej angažovanosti obchodníka, keďže nie sme bankou, nezahŕňame majetkovú angažovanosť tvorenú expozíciami voči regulovaným trhom s finančnými nástrojmi a voči systémom zúčtovania a vyrovnania a správy finančných nástrojov pre klientov.

Devízové riziko

Pri výpočte devízového rizika ostatných aktív a pasív sa používajú účtovné hodnoty neobchodnej knihy. Devízové riziko je riziko, že sa zmení hodnota finančného nástroja z dôvodov zmien devízových kurzov. Pri riadení devízového rizika Obchodník zostavuje devízovú pozíciu, ktorá vyjadruje objem aktív a pasív rozdelený na jednotlivé meny, v ktorých Obchodník zaujíma pozície. Na meranie hodnoty devízového rizika používa Obchodník štandardnú metódu. Ak hodnota celkovej devízovej pozície prekročí 2% z hodnoty súčtu základných vlastných zdrojov a dodatkových vlastných zdrojov Obchodníka zníženého o hodnotu príslušných odpočítateľných položiek zahrnie sa do výpočtu požiadaviek na vlastné zdroje krytia devízového rizika, ktorý sa vypočíta ako súčin koeficientu 0,08 a hodnoty celkovej devízovej pozície. V tomto čase Obchodník zaznamenával aktíva a pasíva v cudzej mene, avšak devízová pozícia neprekročila 2% z vlastných zdrojov potrebné pre vykázanie tohto rizika.

Operačné riziko

Operačným rizikom sa rozumie riziko straty vyplývajúce z nevhodných alebo chybných interných procesov u Obchodníka, zo zlyhania ľudského faktora, zo zlyhania Obchodníkom používaných systémov alebo z vonkajších udalostí. Súčasťou operačného rizika je právne riziko, ktorým sa rozumie riziko straty vyplývajúce najmä z nevymáhateľnosti zmlúv, hrozby neúspešných súdnych konaní alebo rozsudkov s negatívnym vplyvom. Obchodník rozoznáva tri druhy operačného rizika a to:

- transakčné riziko /transaction risk/
- riziko operačného riadenia /operation control risk/
- riziko systémov /systems risk/
- riziko pohromy /disaster risk/
- právne riziko /legal risk/.

Identifikácia operačného rizika sa u Obchodníka zabezpečuje vo všetkých druhoch obchodov, ktoré uzatvára, vo všetkých procesoch, ktoré uplatňuje a vo všetkých informačných systémoch, ktoré používa.

Na účely identifikácie zahŕňa vymedzenie udalostí operačného rizika sledovaných Obchodníkom a zatriedovaním udalostí do skupín určených Obchodníkom v súlade so stratégiou. Riadenie operačného rizika je procesom zmierňovania alebo znižovania operačného rizika, ide napr. o poistenia, vyhýbanie sa niektorým transakciám, zmenšením rozsahu činnosti, zrušením činnosti, školenia zamestnancov, stanovenie pracovných postupov a stratégií, pravidelným informovaním zodpovedných zamestnancov o výsledkoch operačného rizika, a v neposlednom rade využívanie spätnej väzby pre včasnú a účinnú prevenciu tohto rizika.

Východisko pre meranie operačného rizika vychádza z reálnych nákladov a výnosov zodpovedajúcich údajov z auditovaných ročných účtovných, prístupom základného indikátora. Do výpočtu príslušného indikátora nezahŕňame tieto položky: realizované zisky a straty z predaja položiek nezahrnutých do obchodnej knihy, mimoriadne alebo nepravidelné výnosy, precenenia, ktoré sú zaúčtované na účtoch ziskov a strát. Príslušný indikátor sa počíta skôr, ako sú odpočítané akékoľvek opravné položky alebo je vykonaná úprava ocenenia majetku alebo je zohľadnená výška rezerv a prevádzkových nákladov.

Výbor pre riadenie rizík vyhodnotil a zobral na vedomie, že Obchodník neneviduje žiadne zvýšené riziko v základných oblastiach operačného rizika.

Dodatočná hodnota rizikových expozícií na základe fixných režijných nákladov

1. V súlade s článkami 95 a 96 CRR drží naša Spoločnosť, ktorá poskytuje investičné služby a vykonávajú investičné činnosti v zmysle licencie NBS, prípustný kapitál, ktorý sa rovná najmenej jednej štvrtine fixných režijných nákladov za predchádzajúci rok.

2. Ak by od predchádzajúceho roka došlo k zmene obchodnej činnosti investičnej spoločnosti, ktorú príslušný orgán považuje za podstatnú, môže príslušný orgán upraviť požiadavku stanovenú v odseku 1.

3. Nakoľko sme investičná spoločnosť, ktorá svoju obchodnú činnosť uzatvorila za tri kalendárne roky, prípustný kapitál vo výške najmenej jednej štvrtiny fixných režijných nákladov vykazujeme z riadnych údajov overených externým audítorom.

Politika rôznorodosti v súvislosti s výberom členov riadiaceho orgánu

Politika rôznorodosti má za cieľ zabezpečiť dostatočné kolektívne znalosti a skúsenosti riadiaceho orgánu spoločnosti ako celku. Každý kandidát nominovaný za člena riadiaceho orgánu spoločnosti musí vyhovovať určitým kritériám, a to predovšetkým: mať odborné znalosti, skúsenosti, zručnosti, dobrú povesť, spĺňať kritériá súvisiace s potenciálnym konfliktom záujmov.

Konkrétna nominácia za člena predstavenstva obchodníka podlieha schvaľovaciemu konaniu na Národnej banke Slovenska (NBS). Členom dozornej rady sa môže stať iba osoba, ktorá spĺňa zákonné kritériá a hoci nominácia na člena dozornej rady obchodníka s cennými papiermi nepodlieha schvaľovaniu na NBS, obchodník s cennými papiermi následne informuje NBS o členovi dozornej rady a preukazuje jeho odbornú spôsobilosť a dôveryhodnosť.

Informáciu o posúdení riadenia rizika, prevádzkového rizika a bezpečnostného rizika súvisiace s poskytovaním platobných služieb ako aj primeranosť opatrení na zmiernenie takýchto rizík a zavedených kontrolných mechanizmov s cieľom reagovať na takéto riziká

Na základe rozhodnutia NBS zo dňa 29.10.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18.11.2020, NBS vydala rozhodnutie spoločnosti o registrácii poskytovateľa služieb informovania o platobnom účte podľa ustanovenia § 79b ods. 1 zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon 492/2009“), a to na poskytovanie služby informovania o platobnom účte podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. h) Zákona 492/2009 (č. z. 100-000-257-420, k č. sp. NBS1-000-050-270).

Po posúdení uvedených skutočností spoločnosť vyhodnotila, že v tomto čase neneviduje žiadne zvýšené riziko činnosti, z toho dôvodu, že uvedenú platobnú licenciu poskytovateľa služieb informovania o platobnom účte podľa § 79b ods. 1 zákona č. 492/2009 klientom v rozhodnom čase od 18.11. 2020 do 30.06.2021 ešte neposkytla.

Ďalšie dodatočné informácie

V zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia EÚ č. 648/2012 (ďalej len „nariadenie CRR“), ôsma časť, hlava II, ostatné informácie neuvedené vyššie, uplatňujeme článok 432, tzn. že ostatné informácie sú nepodstatného charakteru, prípadne ich spoločnosť nesleduje, neneviduje, nevyužíva.